

Ivan Cankar: Na klancu

1. Predstavi zunanjo zgradbo. Izpisi naslove posameznih poglavij.

Knjiga je sestavljena iz osmih poglavij. Vsako je samostojna pripovedna enota, katere so z idejo medsebojno trdno povezane. To je ciklicna kompozicija.

Za vozom, Fanny, Kako se je Francka omozila, Izgnanci, Vzbrstela je mladika, Student Lojze, Vracaajo se izgnanci, Klanec siromakov.

2. Predstavi materino ravnanje s Francko in Nezko.

Nezka je materina najljubša hči. Pazi nanjo, jo tolazi in razvaja, četudi so doma revni je Nezka delezna priboljškov (hrana, lepša oblika ali zgolj pozornost).

Ravno obratno pa je s Francko, ki jo mati zapostavlja. Zanj nikoli ne najde prijazne in tople besede. Do nje je zadirčna, in neusmiljena. Tepe jo in zmerja, ceprav je pridna in delovna hči.

Sprva bralec ne ve zakaj mati Francke ne mara, vendar pisatelj stvar pojasni proti koncu knjige. Francka je bila nezakonski otrok. Otrok očeta, ki se je pojavil in takoj izginil iz njihovega življenja. Mater spominja nanj in je zato ne mara.

3. Oznaci Francko in njenega moza Toneta ter prikazi njen medsebojni odnos.

Njuna zveza je bila na začetku popolna. Tone je Francko ocaral z lepimi besedami in vztrajnostjo. Obljubil ji je lepo, premožno in urejeno življenje, saj je bil mlad, poln ambicij in uspešen v svojem poklicu. Zdi se, kot da se nista nikoli zares ljubila. Njun odnos bi opisala bolj kot vdanost in zavezanost (s Franckine strani). Takoj po poroki se stvari v zakonu obrnejo na glavo. Tone izgubi delo, saj se v mesto priseli nov, boljši krojac. Z nizjo ceno in boljšim stilom Tonetu prevzame vse stalne stranke ter za družino se začnejo slabi časi. Tudi odnos med mozem in Francko se poslabša. Tone se začne vdajati alkoholu in skrb za družino se prenese na Francko. Ta jo pozrtvovalno in vdano sprejme.

4. Oznaci Lojzeta in ga primerjaj z materjo in očetom.

Oci je imel take kot mati - velike, začudene in plahe. Po videzu je spominjal na mater.

Drugace je bil bolj podoben očetu. Dokler ni odsel, ga je silil k branju clankov iz nemških časopisov. Tako kot Tone Mihov je tudi Lojze je verjel, da obstaja boljše življenje zanj. Večkrat je sedel za mizo in si zidal gradove v oblakih. To se mu je dogajalo tudi v soli. Ustvaril si je svet, katerega ni bilo, zato je postal nesrečen, pustil solo in skusal srečo najti kje drugje, kar pa mu seveda ni uspelo.

5. Poisci vrh romana in izpisi značilen odlomek.

Mislím da je vrh romana v četrtem poglavju ko se celotna družina preselina klanec. To je prelomno poglavje za družino, saj se s selitvijo spremeni celotno njihovo življenje.

6. Razloži oba glavna simbola romana.

Smerni motiv je **tek za vozom**, saj se pojavi skoraj v vsakem poglavju (1,2,4,7,8). Francka ze kot otrok tece za vozom romarjev in ga ne more ujeti. Ta tek in nedosegljivi voz se v romanu pojavljata v vseh kasnejših pomembnejših trenutkih življenja. Vedno se pojavi na idejno izpostavljenih mestih. Predstavlja hrepenenje po boljsem življenju in resitvi iz socialne bede ter teznjo po vzponu v visji družbeni sloj.

Tek za vozom je torej simbol hrepenenja po sreči in boljsem življenju. V knjigi se pojavi večkrat, vedno pa se nanasa na Franckino neuresničeno hrepenenje.

Klanec je simbol zacaranega kroga revscine in bede. Klanec se nahaja nad mestnim trgom tako da imajo revezi lep pogled na bogata poslopja v središču mesta. Tudi simbol naroda proletarcev, Slovencev.

7. Predstavi sporocilo romana in ga aktualiziraj.

Roman opisuje podobo socialnega življenja na slovenskem podezelju konec 19. stoletja, zlasti ekonomsko problematiko malih kmetov in propadajocih obrtnikov ter njihovo proletarizacijo. Ob glavni junakinji Francki je Cankar ponazoril pot ljudi, ki so zaznamovani z revscino in trpljenjem. Svoji usodi sledijo nemocni, vsi njihovi poskusi resitve se izjalovijo. Roman imenujemo tudi socialno-proletarski roman, ker govori o tem sloju.

Aktualizacija: Snov je se vedno aktualna, saj je res, da je življenje lažje, ce se rodiš v bogatejši družini. Ni vec tako, da si obsojen na propad, je pa pot definitivno težja in bolj naporna. ce bi se Lojze rodil v danasnjem casu bi imel pravice do stipendij in bi mu mogoce uspelo.